

PRIJEDLOG MJERA ZA UNAPRENJE STATUSA SPORTA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Niže navedene mjere predstavljaju skup inicijativa koje idu u pravcu poboljšanja i unapređenja statusa sporta u Republici Hrvatskoj a proizašle su iz inicijativa danih od nacionalnih sportskih saveza i drugih članica Hrvatskog olimpijskog odbora, te Vijeća Hrvatskog olimpijskog odbora.

1) Izrada i donošenje Nacionalnog programa sporta

Obrazloženje:

Postojeći Zakon o sportu iz 2006.g. u čl. 91. govori o Nacionalnom programu sporta a u stavku 5. obvezuje MZOS da ga donese u roku od 9 mjeseci. Činjenica je da niti nakon 10 godina Nacionalni program sporta nije donesen. Nužna je hitna izrada i donošenje Nacionalnog programa sporta jer je to preduvjet za izradu cjelovitog Zakona o sportu kao i temelj za donošenje Pravilnika o kategorizaciji sportova.

2) Donošenje novog cjelovitog Zakona o sportu

Obrazloženje:

Po usvajanju Nacionalnog programa sporta i na osnovu u njemu definiranih strateških osnovica treba pristupiti izradi i donošenju cjelovitog Zakona.

3) Promjena pozicije sporta unutar sustava Državne uprave na način da se ustroji Ministarstvo turizma i sporta ili podredno Državna uprava za sport.

Obrazloženje:

Postojeći ustroj Državne uprave i položaj sporta kao državna djelatnost unutar MZOS-a ne odražava Ustavom definiranu poziciju sporta kao djelatnost od posebnog državnog interesa. Objektivne okolnosti koje proizlaze iz strukture MZOS kao mega ministarstva marginalizira sport jer su problem ostalih sastavnica tog mega Ministarstva dominantni i prioritetni.

S druge strane, sport, u značajnoj mjeri sudjeluje u ukupnim prihodima od turizma a sportaši su najbolji promicatelji Hrvatske u svijetu pa bi bilo normalno i poželjno da sport bude pozicioniran u Ministarstvu turizma ili u tom slučaju u Ministarstvu turizma i sporta kao što je to primjerice u Poljskoj ili Tajlandu. Ukoliko to iz bilo kojih razloga nije moguće tada predlažemo da se oformi Državna uprava za sport kao samostalna ustrojna jedinica sa samostalnom proračunskom pozicijom vezanom uz nekog od potpredsjednika Vlade RH.

4) Izmjena Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2017.g.

Obrazloženje:

Do kolovoza 2014.g. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je krovnim sportskim udrugama (i drugim korisnicima tog izvora financiranja) temeljem Uredbe transferiralo sredstva na način da se točno znalo koliki postotak od tako uprihodavanih sredstava pripada kojem korisniku.

Nažalost, od kolovoza 2014.g donesenom Uredbom ministar u MZOS je dobio ovlasti utvrđivati iznose za programe krovnih udruge (i drugih korisnika) bez donošenja kriterija i drugih dokumenata koji su morali pratiti takav način financiranja sportskih programa. Posljedice takvog načina financiranja su veliki poremećaji u financiranju krovnih udruga, nacionalnih sportskih saveza, odnosno sporta uopće.

5) Isplaćivanje naknade sportašima I. kategorije na teret Državnog proračuna

Obrazloženje:

Postojeće rješenje po kojem ta sredstva osiguravaju gradovi ili lokalna uprava i samouprava rađa nejednakost između sportaša zbog nemogućnosti nekih gradova odnosno jedinica lokalne uprave i samouprave da osiguravaju sredstva za vrhunske sportaše.

Takva situacija je čak i sa ustavnog gledišta neprihvatljiva, a definitivno neetična prema vrhunskim sportašima.

6) Prijedlog da se izjednači socijalni i mirovinski status (estradnih) umjetnika i vrhunskih sportaša

Obrazloženje:

Država preko Ministarstva kulture plaća mirovinsko, zdravstveno i socijalno i na taj način brine o npr. estradnim umjetnicima (ako ne ostvaruju dvostruku razinu prosječne hrvatske plaće), a to isto pravo ne ostvaruju vrhunski sportaši. HOO ne želi da se estradnim umjetnicima umanjiti to pravo već traže da se to pravo da i vrhunskim sportašima. Tim više što estradni umjetnici mogu svoju djelatnost obavljati do mirovine (do 65-te godine) a sportaši do biološkog limita (do cca 35-te godine) za bavljenje sportskom djelatnošću.

7) Plaćanje zdravstvenih pregled sportašima na teret HZZO

Obrazloženje:

Redoviti pregledi sportaša koji se upisuju u njihove zdravstvene kartone trebaju biti za sportaše besplatni čime se osigurava jednaka dostupnost elementarne zdravstvene zaštite sportaša bez obzira na materijalnu situaciju ili mjesto stanovanja.

8) Poticanje gospodarskih subjekata da ulažu u sport

Obrazloženje:

Predlažemo da sredstva koja gospodarski subjekti daju sportu budu odbitak pri utvrđivanju osnovice za obračun poreza na dobit, tj. da se za taj iznos umanjiti osnovica za obračun poreza na dobit. Zbog potrebe kontrole i onemogućavanja bilo kojeg oblika zloupotrebe tog instituta

takav sustav bi podlijegao prethodnom odobrenju nadležnog Ministarstva zaduženog za sport kao i Porezne uprave Ministarstva financija, te bi se tek nakon tog odobrenja mogla bi se primijeniti predložena mjera.

9) Oslobođanje od carine i PDV-a pri uvozu opreme koja je poklonjena sportskoj organizaciji od strane sponzora

Obrazloženje:

Globalizacija u svijetu, pa tako i globalizacija u sportu dovodi do toga da i hrvatski sportaši, nacionalni sportski savezi, odnosno Hrvatski olimpijski odbor imaju sponzore i donatore određene sportske opreme koja se u pravilu ne proizvodi u Hrvatskoj. Nažalost, ako i netko želi prihvatiti sponzoriranu sportsku opremu na nju moraju platiti carinu i PDV a to je za njih preskupo i neostvarljivo. Predlažemo da Ministarstvo financija, Porezna i Carinska uprava pokušaju naći rješenje koje bi bilo u interesu hrvatskog sporta.

10) Zapošljavanje vrhunskih sportaša u Ministarstvu obrane i Ministarstvu unutarnjih poslova

Obrazloženje:

Praksa je u svim članicama EU i NATO da se vrhunski sportaši pa i treneri zapošljavaju u Ministarstvu obrane i Ministarstvu unutarnjih poslova. Tako primjerice, u susjednoj Sloveniji ima 118 vrhunskih sportaša i trenera zaposlenih u Ministarstvu obrane i 27 u Ministarstvu unutarnjih poslova a u Slovačkoj je ta brojka oko 200. U Hrvatskoj 28 sportaša je u programu Ministarstva obrane no njihov status bi trebalo drugačije regulirati tako da imaju riješeno zdravstveno i mirovinsko osiguranje. U MUP-u nije zaposlen niti jedan sportaš iako je prije dvije godine potpisan Ugovor o suradnji između MUP-a i HOO-a koji između ostalog predviđa i zapošljavanje sportaša.

11) Financiranje nastupa hrvatskih sportaša na olimpijskim igrama i zimskim olimpijskim igrama iz Državnog proračuna

Obrazloženje:

Nastupi hrvatskih sportaša na olimpijskim igrama tj. zimskim olimpijskim igrama vode se kao četverogodišnji projekti koji su se do sada najčešće financirali iz tekuće pričuve Državnog proračuna a rjeđe povećanjem udjela iz sredstava igara na sreću. Kako se radi o projektima od nacionalnog interesa čije financiranje se proteže kroz 4 godine nužno je da ti projekti imaju samostalnu proračunsku poziciju unutar Državnog proračuna te da se kao takvi vode.

12) Prijedlog da se hitno promijeni Zakon o priređivanju igara na sreću u dijelu nedomicilnih priređivača internetskog klađenja

Obrazloženje:

Iako je klađenje nedomicilnih priređivača internog klađenja zakonski zabranjeno u praksi to nije tako zbog neuređenih odnosa u tom području i nesankcioniranja kršitelja Zakona. Iz RH „ode“ (procjene govore) 700 milijuna do milijardu kuna koje se ne oporezuju niti paušalno uprihoduju

13) Promocija sporta putem Sportske televizije

Obrazloženje:

Projekt Sportske televizije zamišljen je kao projekt promocije hrvatskog sporta koju Sportska televizija obavlja u funkciji javnog sportskog servisa.

Od 2011. godine, kada je počela emitirati, Sportska televizija emitirala je gotovo 43 000 sati programa u kojima je predstavila 115 hrvatskih sportova, sportskih grana i disciplina. Ostvareno je gotovo 1 600 prijenosa. Sportska televizija najgledaniji je sportski kanal u Hrvatskoj prema posljednjem istraživanju poznate i priznate kuće AGB Nielsen. Uz, očekivanu, podršku matičnog ministarstva i drugih državnih institucija Projekt bi dobio potreban „vjetar u leđa“ i mogao bi u potpunosti izvršiti svoju zadaću a to je promocija hrvatskih sportašica i sportaša, odnosno hrvatskog sporta.

Predsjednik
Hrvatskog olimpijskog odbora
dr. sc. Zlatko Mateša

